

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW GIMNAZJÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

JĘZYK POLSKI

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Uwagi:

1. Model zawiera przykładowe odpowiedzi. Odpowiedzi zdającego mogą przybierać różną formę językową, ale ich sens musi być synonimiczny wobec modelu.
2. Za pełną odpowiedź przyznaje się maksymalną liczbę punktów, za niepełną – punkty częściowe, jeśli tak wskazano w modelu. Nie przyznaje się ułamków punktów. Za brak odpowiedzi lub odpowiedź błędną przyznaje się zero punktów.
3. Za błąd rzeczowy w odpowiedziach dotyczących lektury nie przyznaje się punktu.

Nr zadania	Proponowana odpowiedź	Pkt	Pkt częściowe
1.	1. – I 2. - O 3. – O 4. – O 5. – I	1	1 punkt za 5 poprawnych odpowiedzi.
2.	<i>Uznajemy odpowiedź, jeżeli odwołuje się do co najmniej dwóch składników wyrazu.</i> Np. Przedmiotem zainteresowania psychoneuroimmunologii są powiązania procesów psychologicznych (emocji, uczuć, zachowań) z oddziaływaniem umysłu (mózgu, układu nerwowego) na odporność człowieka. <i>lub</i> Przedmiotem zainteresowania psychoneuroimmunologii jest wpływ dobrostanu psychicznego (psychiki) na zdrowie człowieka.	1	
3.	Np. - lepsze kontakty z ludźmi; - dobre zdrowie/ osłabienie objawów choroby; - mniejsze ryzyko śmierci; - dłuższe życie/ większa wola życia; - większa odporność organizmu; - podejmowanie zachowań prozdrowotnych/ profilaktycznych; - skuteczna kontrola emocji/ nastrojów; - obniżanie stanów napięcia; - zapobieganie nadciśnieniu krwi; - osiągnięcie wyższych zarobków/ dobrze płatna praca; - lepsza opinia u przełożonych;	1	1 punkt za 5 poprawnych odpowiedzi.

	<ul style="list-style-type: none"> - wytrwałość w wykonywaniu zadań; - podejmowanie ambitniejszych zadań; - realizacja zawodowa; - większa motywacja do działania. 		
4.	<p>Np.</p> <p>„Miłość”</p> <ul style="list-style-type: none"> - mimo że obecność ukochanego była kobiecie niezbędna do życia jak powietrze, to może bez niego funkcjonować. - bohaterka jest zaskoczona, że brak/ nieobecność osoby ukochanej nie odbiera życia/ nie jest „końcem świata”, że potrafi żyć bez ukochanego. <p>„Fotografia”</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiedy w pamięci mamy obraz prawdziwej miłości, to zdjęcie ukochanej osoby niewiele znaczy, wywołuje tylko bolesne wspomnienia. - zaskakujący jest kontrast między tym, co się przeżyło, a tym, co pozostaje na zdjęciu. - fotografia nie zastąpi bliskiej relacji z człowiekiem. <p>„Róża”</p> <ul style="list-style-type: none"> - kobieta niekochana/ samotna nie czuje się prawdziwie piękna. - mimo urody kobieta jest samotna. - samotność często towarzyszy pięknu. <p>„Nike”</p> <ul style="list-style-type: none"> - miłość sprawia, że człowiek mimo porażki/ odrzucenia ciągle idzie do przodu i szuka kolejnej osoby gotowej ją przyjąć. - miłość jest wieczna, nawet śmierć nie jest w stanie jej unicestwić/ miłość pokona każdą przeszkodę. 	3	<p>3 punkty za 4 poprawne odpowiedzi.</p> <p>2 punkty za 3 poprawne odpowiedzi.</p> <p>1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi.</p>
5.	C	1	
6.	F, F, P, F	1	1 punkt za wszystkie poprawne odpowiedzi.
7.	D	1	
8.	<p><i>Streszczenia podanych fragmentów nie uznajemy za funkcję.</i></p> <p>Np.</p> <p>a) fragment 1.</p> <p>monolog</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja przeżyć i myśli bohaterki/ najpełniejszy wyraz wewnętrznego „ja”, - brak udawania uczuć/ całkowita szczerość i autentyczność w wypowiedziach bohaterki, - pokazanie momentu zwrotnego w życiu postaci, - pokazanie przemiany poglądów bohaterki, - spowolnienie akcji, 	2	Po 1 punkcie za każdy typ konstrukcji językowej wraz z dwiema cechami.

	<p>- charakterystyka bezpośrednia. b) fragment 2. dialog - charakterystyka bezpośrednia, - pokazanie bardziej aktywnego bohatera, - przedstawienie celu działania/ budowanie akcji/ funkcja zdarzeniotwórcza, - rozwój intrygi, - spowodowanie pewnych zachowań.</p>		
9.	<p><i>Dopuszczalny jest brak imion w odpowiedziach.</i> Np. A. ... miłości do innej kobiety, również Anieli. B. ... ślubu z Klarą. C. ... Albin nie wzdycha już do Klary, tylko do Anieli. D. ... zabandażowanie ręki. E. ... udawał obojętność wobec Klary/ inaczej się zachowywał wobec ukochanej/ milczał/ nie był płaczliwy. F. ... listu miłosnego do innej Anieli/ drugiej kobiety.</p>	3	<p>3 punkty za 6 poprawnych odpowiedzi. 2 punkty za 5 poprawnych odpowiedzi. 1 punkt za 4 poprawne odpowiedzi.</p>
10.	C	1	
11.	<p>Np. A- pani Dobrójska - w scenie, gdy Aniela i Klara skarżą się na zachowanie Gustawa, który traktuje je jak „wieśniaczki”, a Klara ironizuje na temat swej mądrości, porównując się z mężczyznami. - Pani Dobrójska stara się powstrzymać Anielę i Klarę przed krytykowaniem mężczyzn, przypominając o wadach kobiet. - Fragment rozmowy pani Dobrójskiej z Anielą i Klarą po złożeniu przez dziewczyny ślubów panieńskich. B- Aniela - Aniela upomina Klarę, że nie powinna dręczyć Albina. Klara stara się przekonać kuzynkę, że próżność i twarde serce to typowe cechy mężczyzn. Aniela pyta Klarę, dlaczego mówi jej to wszystko. - Fragment rozmowy dziewcząt przed złożeniem ślubów panieńskich. C- Klara - Klara przeszkadza w rozmowie Gustawa i Anieli uszczypliwymi uwagami na temat mężczyzn. Gustaw oznajmia, że wie o ślubach, po czym zdenerwowana Klara wychodzi, zapowiadając, że od nich nie odstąpi.</p>	3	Po 1 punkcie za każdą poprawną odpowiedź (nazwanie bohatera <u>oraz</u> opis sytuacji).

12.	<p><i>Wystarczy jeden sposób z każdego fragmentu.</i></p> <p>Np.</p> <p>Fragment 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> - śmieszna rymowanka/ hasło, - łamanie zasad fleksyjnych/ zmiana końcówek w celu uzyskania rymu. <p>Fragment 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> - parafraza przysłowia/ porzekadła, połączenie dwóch powieżeń w celu uzyskania nowego znaczenia, - kontrast między stylem wysokim a niskim. <p>Fragment 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nagromadzenie frazesów/ języka urzędniczego/ nowomowa, - nadużywanie gotowych konstrukcji, - wtrącenia (<i>prawda, nieprawda</i>), - używanie wyrazów staromodnych (<i>wszak</i>), - nieuzasadniony patos/ przerost formy nad treścią/ forma niewspółmierna do sytuacji, - powtórzenie wyrazu <i>zabolało</i>. 	3	Po 1 punkcie za każde poprawne objaśnienie.
13.	<p><i>Wystarczy opis jednego wydarzenia.</i></p> <p>Np.</p> <p>Bernard</p> <ul style="list-style-type: none"> - oddanie długu/ 500zł Izabeli w imieniu Kozia, - rozmowa z sekretarkami w szkole Kozia w celu uzyskania adresu p. Sznytek/ opiekunki na koloniach, - wizyta u p. Sznytek/ opiekunki Kozia na koloniach, aby uzyskać informacje o braciach Lisieckich/ chłopcach, którzy prześladowali Kozia, - rozmowa z braćmi Lisieckimi/ chłopcami, którzy prześladowali Kozia w celu odzyskania wyłudzonych pieniędzy/ około 3 tysięcy, - opieka duchowa/ rozmowy z Damazym (Dambem), - pójście na wywiadówkę Bebe, - gotowość do wspierania/ pomagania Anieli w trudnych sytuacjach, - nawoływanie do wzajemnej miłości w trakcie happeningu. <p>Aniela</p> <ul style="list-style-type: none"> - obsypywanie Józefiny i jej dzieci przedmiotami trudnymi do zdobycia/ wdzięczność za załatwienie pracy, - zaopiekowanie się rodzeństwem Bitnerów pod nieobecność ich matki, - pomoc licealistom w rozwiązaniu zadań z fizyki poprzez wizytę u ojca Ceśki/ Żaczka, - przyznanie się do kłamstwa, 	3	<p>Po 1 punkcie za każde poprawnie wykonane zadanie.</p> <p>0 punktów za wypisanie przykładu z innego utworu M. Musierowicz.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - niepoddanie się szantażowi Krystiana („adoptowane” dzieci lub małżeństwo z nim). <p>Dmuchawiec</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyjęcie pod swój dach Damazego Kordiałka (Damba), - dostrzeganie dobra w drugim człowieku (rozmowa z Anielą o Bernardzie), - rozmowy dające do myślenia, pozwalające zastanowić się nad życiem (rozmowa z Bebe), - pójście do dyrektora liceum (Pieroga) z prośbą o cofnięcie decyzji usuwającej uczniów ze szkoły. 		
14.	<p>Np.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bebe/ Beata - sprawy szkolne (składki, potrzebne pomoce, notatki z lekcji, daty, numery lekcji, tematy zajęć, ogłoszenie lekarskie). 2. Bebe z Dambem - dyskusje. 3. Pieróg/ dyrektor/ nauczyciel fizyki, p. Prątkowska/ nauczycielka biologii - uwagi nauczycieli dotyczące Bebe. 4. Bernard/ wuj - odpowiedzi na uwagi nauczycieli. 5. Bebe i Dambo - limeryki. 	2	<p>2 punkty za 4 poprawne przykłady.</p> <p>1 punkt za 3 poprawne przykłady.</p>
15.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyrektor liceum/ Pieróg zachowujący się jak funkcjonariusz systemu/ represyjna szkoła; - w szkole: koło TPPR, lekcje PO, obchody Dnia Wojska Polskiego; - donosicielstwo (Dmuchawiec przez Pieroga stracił pracę); - kłopoty związane z brakiem artykułów spożywczych (ich brak w sobotę i niedzielę); - zdobywanie z trudem różnych dóbr/ kolejki; - uwiecznienie „obrońców prawa, porządku”/ milicji (interwencja milicji podczas happeningu); - przywołanie Pomarańczowej Alternatywy/ działań happeningowych we Wrocławiu; - emigracja/ wyjazdy „za chlebem” (Mamertowie, Kołodziejowie, Bernard Żeromski, Józefina Bitner); - socjalistyczna architektura/ betonowe bloki, brzydkie, smutne osiedla; - typowe miejsca: Dom Partii, sklep Sam, Peweks; - socjalistyczne nazwy, np. ul. Armii Czerwonej, osiedle ZMP, gazeta „Trybuna Ludu”; - moda, np. marmurkowe dżinsy; 	2	<p>2 punkty za 3 poprawne przykłady.</p> <p>1 punkt za 2 poprawne przykłady.</p>
16.	Kryteria oceniania zaproszenia zamieszczone są poniżej.	4	
17.	<p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - życie (rzeczywistość) jest smutne, trudne, przygnębiające, brutalne, pełne biedy i strachu, a 	1	

	- sen (noc) przynosi ukojenie, pozwala na realizację marzeń, przenosi kobietę w lepszą rzeczywistość, daje nadzieję/ wiarę w lepszą przyszłość.		
18.	C	1	
19.	D	1	
20.	3F, 4F	1	1 punkt za 2 poprawne odpowiedzi.
21.	Np. a) robić coś z niepokojem, ze wzruszeniem b) uczucie, zwłaszcza przeżyte w młodości, nigdy nie mija bez śladu/ nie przemija c) wstydzić się za kogoś/ usprawiedliwiać czyjeś naganne zachowanie/ tłumaczyć się przed kimś za kogoś d) doznawać uczucia swobody, radości, szczęścia/ mieć chęć do działania e) nieszczerzy (udawany) płacz/ fałszywe ubolewanie (współczucie)	3	3 punkty za 5 poprawnie wyjaśnionych przykładów. 2 punkty za 4 poprawnie wyjaśnione przykłady. 1 punkt za 3 poprawnie wyjaśnione przykłady.
22.	<i>Uczeń otrzymuje 0 punktów, jeżeli w odpowiedzi umieścił swoje przykłady, a nie z ramki.</i> 1 – człowiek, rok 2 – oko, ucho 3 – akwarium, muzeum 4 – perfumy, skrzypce 5 – szlachta, cierpliwość 6 – boa, salami	4	4 punkty za poprawne dobranie 12 przykładów. 3 punkty za poprawne dobranie 11-10 przykładów. 2 punkty za poprawne dobranie 9-8 przykładów. 1 punkt za poprawne dobranie 7 przykładów.
23.	D	1	
24.	<i>Uczeń otrzymuje punkt za uzasadnienie, jeżeli odniesie się do równorzędności-nierównorzędności elementów.</i> A. Skarżyska – Kamiennej Np. nazwa miejscowa składa się z dwu elementów	2	Po 1 punkcie za każdy poprawnie wyjaśniony przykład.

	rzeczownikowych, które oznaczają dwie względem siebie administracyjnie <u>równorzędne</u> miejscowości, dlatego piszemy je z łącznikiem B. perłowszary Np. przymiotniki złożone z elementów <u>nierównorzędnych</u> znaczeniowo, tzn. w których główne znaczenie zawarte jest w członie drugim, a człon pierwszy tylko określa go bliżej, piszemy bez łącznika		
25.	C	1	
26.	Kryteria oceniania charakterystyki są zamieszczone poniżej.	13	

KRYTERIA OCENY ZAPROSZENIA

Zadanie 16. (0-4)

1. Treść (0-2)

1 punkt – uwzględnienie w treści wypowiedzi adresata, nadawcy (Bernard Żeromski), uroczystości (happening „Obalcie mury”), miejsca, daty.

0 punktów – brak choćby jednego z wyżej wskazanych elementów.

Brak tytułu happeningu nie ma wpływu na przyznanie punktu.

1 punkt - podanie trzech atrakcji z powieści (koncert muzyki poważnej/ odtworzenie koncertu orkiestry pod dyktando Herberta von Karajana/ odtworzenie IX Symfonii Beethovena, recytacja „Ody do radości”, sypanie kwiatów, sypanie złotych papierków, rozdawanie jabłek).

0 punktów – podanie mniej niż trzech atrakcji lub podanie atrakcji nieobecnej w powieści.

2. Język (0-1)

1 punkt - dopuszczalny 1 błąd (składniowy, leksykalny, frazeologiczny, fleksyjny lub stylistyczny).

0 punktów – powyżej 1 błęd (składniowego, leksykalnego, frazeologicznego, fleksyjnego lub stylistycznego).

3. Ortografia i interpunkcja (0-1)

1 punkt – dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne.

0 punktów – 1 błąd ortograficzny lub powyżej 2 błędów interpunkcyjnych.

KRYTERIA OCENY CHARAKTERYSTYKI

Zadanie 26. (0-13)

1. Treść (0-6)

A. 1 punkt – przedstawienie postaci (co najmniej 3 informacje o bohaterze).

0 punktów – mniej niż 3 informacje o bohaterze lub brak przedstawienia postaci.

B. 1 punkt – prezentacja cech zewnętrznych bohatera (co najmniej 2 cechy).

0 punktów – mniej niż 2 cechy lub brak prezentacji cech zewnętrznych bohatera.

C. prezentacja wskazanej postawy

Sformułowanie „do samego końca” nie musi oznaczać „do śmierci”. Może być interpretowane jako „do skutku, do osiągnięcia celu, wytrwale”.

3 punkty

a) praca zawiera pogłębione i poparte trafnymi przykładami omówienie działań bohatera podejmowanych w celu osiągnięcia wyznawanych wartości,

b) odniesienie się do polecenia – przedstawienie w sposób wnikliwy co najmniej jednego zachowania postaci potwierdzającego jej działania podejmowane w celu osiągnięcia wyznawanych wartości,

c) przywołanie przynajmniej dwóch innych cech wewnętrznych bohatera świadczących o wierności wyznawanym ideałom.

2 punkty

a) praca zawiera prawidłowe omówienie działań bohatera podejmowanych w celu osiągnięcia wyznawanych wartości,

b) odniesienie się do polecenia – przedstawienie co najmniej jednego zachowania postaci potwierdzającego jej działania podejmowane w celu osiągnięcia wyznawanych wartości w sposób trafny, ale powierzchowny, spłycony,

c) przywołanie cech wewnętrznych bohatera nieświadczących o wierności wyznawanym ideałom.

1 punkt

a) praca zawiera próbę omówienia działań bohatera podejmowanych w celu osiągnięcia wyznawanych wartości,

b) niepełne zrozumienie problemu postawionego w poleceniu - przywołanie tylko cech nieświadczących o wierności wyznawanym ideałom lub znacząca przewaga charakterystyki niepowiązanej z tematem,

c) niektórych przykładów zachowań nie można przyjąć za logicznie poprawne w odniesieniu do przedstawianej cechy,

d) przewaga streszczenia wybranego tekstu literackiego nad charakterystyką postaci,

e) rozwijanie myśli niezwiązanych z poleceniem.

0 punktów

a) charakterystyka nie uwzględnia działań bohatera nakierowanych na osiągnięcie wyznawanych wartości,

b) charakteryzowana osoba nie jest postacią literacką,

c) piszący nie odwołuje się do konkretnego utworu literackiego.

D. 1 punkt – podsumowanie rozważań (ocena postaci, refleksje, wnioski).

0 punktów – brak podsumowania rozważań.

Uwagi:

1. *Błędy dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk autorów, bohaterów tekstów oraz fabuły powodują obniżenie oceny treści o jeden punkt.*

2. *W pracy krótszej niż określono, nie ocenia się kompozycji, segmentacji, stylu, języka, ortografii i interpunkcji.*

3. *Jeżeli uczeń pisze pracę niezgodną z poleceniem lub redaguje inną formę wypowiedzi niż charakterystyka, otrzymuje 0 punktów również w pozostałych kryteriach.*

2. Kompozycja (0-1)

1 punkt – zachowany logiczny i spójny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa, zaznaczona akapitami, prawidłowe proporcje pracy.

0 punktów – brak uporządkowania logicznego, znaczne zaburzenia spójności, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji, nieprawidłowe proporcje pracy.

3. Styl (0-1)

1 punkt – styl konsekwentny, posługiwanie się słownictwem charakteryzującym i oceniającym bohatera.

0 punktów – styl niekonsekwentny lub brak słownictwa charakteryzującego i oceniającego bohatera.

4. Język (0-3)

3 punkty – dopuszczalne 2 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).

2 punkty – dopuszczalne 3 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).

1 punkt – dopuszczalne 4 błędy (składniowe, leksykalne, frazeologiczne, fleksyjne lub stylistyczne).

0 punktów – powyżej 4 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

5. Ortografia (0-1)

1 punkt – dopuszczalne 2 błędy.

0 punktów – powyżej 2 błędów.

6. Interpunkcja (0-1)

1 punkt – dopuszczalne 3 błędy.

0 punktów – powyżej 3 błędów.